

[Hvidberg.]

og vi har ret til det. Det var det, der var en vanskelighed for den norske kirkekamp under besættelsen. Man kan ikke komme udenom, at det er en vanskelighed at have en statskirke, der er så udpræget statskirke som vor, hvor forholdene er sådan, at en kirkeminister kan gribe ind i kirkens indre forhold gennem kongelige anordninger, for hvilke han kun står til regnskab overfor en rigsdag som denne. Det er og kan blive en vanskelighed under visse forhold — det må man gøre sig klart —, og det må findes rimeligt, at i sager, som vedrører kirkens centrale livsordning og tjenesteudøvelse, må kirken have lejlighed til eller mulighed for på organisk måde at udtale sig, og det kan den altså ikke i øjeblikket.

Der er en anden ting, som måske er vigtigere, og det er egentlig for at sige det, at jeg har taget ordet. Omvendt synes det mig rimeligt, at denne rigsdag i sager, der angår kirkens centrale livsordning og tjenesteudøvelse, kan spørge kirken på organisk måde om, hvad den nu selv mener. Jeg tror heller ikke, man kan komme udenom, at det var rimeligt, at vi her havde en mulighed for at spørge kirken. Der er faktisk rigsdagsmænd — det kan vi lige så godt erkende —, der undertiden føler det mindre behageligt at skulle lovgive om kirkelige spørgsmål af den art, vi i de senere år har beskæftiget os med. Der er i alt fald rigsdagsmænd, som ganske åbent har sagt til mig, at det var dem ubehageligt, og at de i grunden ingen mening havde om disse sager og ingen mulighed for at skaffe sig mening om dem, og derfor ville de stemme som den og den gjorde.

Jeg kan heller ikke rigtig forstå, hvorfor man tager så voldsomt på dette forslag. Regeringen nedsætter dog gang på gang udvalg og kommissioner på andre områder, og nogle af disse udvalg får efterhånden en fast og varig karakter. Vi har finansudvalg, vi har lønningsudvalg og vi har mere eller mindre faste kommissioner. Hvorfor skal det så absolut være således, at der på det kirkelige område ikke må være noget sådant udvalg eller nogen sådan kommission, som man kan spørge? Rigsdagen nedsætter undertiden udvalg, og hvis man nu nedsatte et udvalg på dette område, som mødtes engang imellem eller regelmæssigt, eller når der var brug for det, kan jeg slet ikke se, at det skulle være en så forfærdelig ulykke og føre til så store vanskeligheder, som man altid fra den anden side siger.

Der var en ting i det ærede medlem fru Bodil Kochs tale, jeg måske må få lov at

sige lidt om. Det ærede medlem sagde, at hun ikke kunne forstå, at vi, når vi altid talte om denne frygtelige bekendelsesløse rigsdag, nu ville gribe ind og skabe en orden for kirken. Det kan jeg ikke erkende. Efter min mening ville der ikke være noget i vejen for, at man var så fair, at man sagde: vi vil i alt fald have et fælles organ indenfor folkekirken, som vi kunne spørge.

Den højtærede kirkeminister sagde, at en sådan kirkeforsamling ville blive en stat i staten og ville gøre forsøg på at indblende sig i mange ting. Det er jeg nu ikke så forfærdelig sikker på, den ville. Man kunne udmærket godt tænke sig en sådan fast kommission i tilknytning til rigsdagen, som rigsdagen kunne spørge, således at den ikke behøvede at blande sig i mange ting. Jeg tror i alt fald, når jeg skal sige min ærlige mening, at en sådan kommission eller et sådant stående udvalg — hvad man nu skal kalde det —, som rigsdagen havde til sin rådighed på det kirkelige område, ville være noget af en lettelse for adskillige rigsdagsmænd.

Ordføreren for forslagsstillerne (Fibiger):

Jeg kan desværre ikke takke de ærede ordførere lige så lidt som den højtærede kirkeminister for særlig velvillig modtagelse af det lovforslag, jeg har fremsat, og det er jo mærkeligt og egentlig beklageligt, for, som jeg sagde før, tror jeg i virkeligheden, at vi alle er besjælede af den tanke, at vi gerne vil gøre det så godt som muligt for vor kirke; at der så er så forskellige opfattelser af disse spørgsmål, er kun beklageligt.

Efter det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensens udtalelser — ja nu har det ærede medlem jo indtaget formandspladsen, og så må jeg vel passe på ikke at bruge for stærke ord — fik jeg det indtryk, at der var en slags fornærmelse over, at vi ville fremsætte et lovforslag som dette. Det er selvfølgelig ikke tanken, at det skulle virke sådan. Det er en sag, der i virkeligheden ligger os og store dele af kirkefolket uhyre på sinde, og derfor tror jeg ikke, at man skal give op, men komme frem med den i rigsdagen. Og jeg tror, at det, at lovforslaget er drøftet her i rigsdagen idag, vil foranledige, at det bliver diskuteret ude i landet. Det er klart, at hele dette spørgsmål har været diskuteret i det kirkelige udvalg, men det har aldrig før været diskuteret her i tinget på baggrund af et lovforslag, og det gør, at man kommer til at spekulere over spørgsmålene, at pressen får fat på dem, og at man kommer til at drøfte dem ude